

HA & OECON
AALBORG UNIVERSITET

SEMESTERKATALOG

**2. SEMESTER
FORÅR 2008**

Indhold

Introduktion til HA og oecon 2. semester	3
Samfundsøkonomi - Makroøkonomi og økonomisk politik	5
Demonstration og øvelsesopgaver i datasøgning	8
Grundlæggende Erhvervsøkonomi	9
Særligt for HA-studerende	9
Særligt for oecon-studerende	10
Introduktion til erhvervsøkonomi	12
Driftsøkonomi – mikroøkonomi	13
Innovation	15
Strategi	16
Videnskabsteori	17
Semesterprojekt i Samfundsøkonomi (oecon)	22
Semesterprojekt i Erhvervsøkonomi (HA)	23
AUB-kursus 2: Søg dybt!	24

Introduktion til HA og oecon 2. semester

Semesteret koncentrerer sig om at opbygge en grundlæggende kompetence inden for to omfattende fagfelter: Samfundsøkonomi og Erhvervsøkonomi. Semestret skal på den måde give et kraftigt indspark til, at både samfundsøkonomer og erhvervsøkonomer får en teoretisk viden og nogle metodiske redskaber til analyse og udvikling, som vil være centrale for de videre studier.

Arbejdet vil foregå som en kombination af projektarbejde, seminarkredse og forelæsninger, hvilket betyder, at en række af de kompetencer, der er blevet opbygget gennem første semester, vil skulle anvendes direkte og samtidigt vil kunne udbygges gennem arbejdet på andet semester. Som en tommelfingerregel gælder, at halvdelen af arbejdet i semesteret vil omfatte projektarbejde og seminarer i direkte tilknytning hertil, og den anden halvdel vil omfatte læsning af pensum og deltagelse i forelæsninger.

Alle forelæsninger i hele semesteret udbydes til såvel HA- som oecon-studerende og de pensumkrav, der følger forelæsningerne, vil være de samme for alle studerende. En forskel er dog, at HA-studerende skal udarbejde et miniprojekt i samfundsøkonomi, mens oecon-studerende skal udarbejde en skriftlig opgavebesvarelse i tilknytning til kurset i erhvervsøkonomi. De første 1,5 måned vil alle studerende således skulle følge stort set samme forløb og være stillet over for de samme krav. Dette gælder helt frem til eksamen i samfundsøkonomi, som finder sted i anden halvdel af marts. Herefter vil det efterfølgende kursusprogram i grundlæggende erhvervsøkonomi også være fælles for alle, mens der i projektarbejdet vil ske en differentiering i mål og krav, således at HA-studerende udarbejder et projekt i erhvervsøkonomi og oecon-studerende et projekt i samfundsøkonomi. Af den grund vil det ikke være hensigtsmæssigt at danne projektgrupper på tværs af de to studieretninger.

HA- og oecon-studerende følger endvidere kurset i videnskabsteori fælles med de øvrige 2. semester forløb.

Da den første rapport (miniprojektet i samfundsøkonomi) for HAere skal være klar til aflevering allerede den 13. marts, skal gruppedannelsesprocessen startes og afsluttes meget hurtigt. Derfor vil denne proces allerede blive indledt i forbindelse med den første introducerede forelæsning den 1. februar. Grupper vil skulle dannes med fem studerende i hver, og der vil blive etableret en løsere organisering af klynger, hver omfattende fire grupper. Dette gælder også for oecon-studerende.

For oecon-studerende fastholdes disse grupper gennem hele semesteret, men for HA-studerende kan det besluttes at reorganisere grupperne ved starten på det erhvervsøkonomiske projektarbejde, som går i gang umiddelbart efter eksamen i samfundsøkonomi i slutningen af marts. I alle tilfælde vil HA-grupperne skifte vejleder mellem de to projekter. Vejledere vil blive tildelt så hurtigt, det er muligt efter, at grupperne er dannet.

Forelæsningsprogrammet er tilrettelagt således, at forelæsningerne i samfundsøkonomi starter i begyndelsen af februar og forelæsningerne i de erhvervsøkonomiske discipliner: Drifts- og mikroøkonomi, Innovation og Strategi starter umiddelbart efter eksamen i samfundsøkonomi. Vær i øvrigt opmærksom på, at forelæsningerne i februar vil foregå i Auditorium A og B i Fibigerområdet, mens forelæsningerne i den øvrige periode vil foregå i Auditorium T. Gruppe- og seminarrum vil være på Strandvejen 19, 2. sal, hvor også Anne Jørgensen, som er sekretær for HA og oecon, vil residere.

De krav, der stilles til jer, vil - udover at følge forelæsninger og seminarer og deltage i projektarbejde - omfatte:

HA og Oecon: udarbejdelse af en rapport i erhvervsøkonomi for HA-studerende og en rapport i samfundsøkonomi for oecon-studerende. Denne rapport må maksimalt omfatte 80 normalsider pr. gruppe, 25 sider for en individuel studerende. Der vil som grundlag for valg af problemstillinger til dette projektarbejde være udformet et idékatalog, som grupperne kan tage udgangspunkt i. Denne rapport skal afleveres mandag den 2. juni kl. 9.00.

HA: udarbejdelsen af et miniprojekt i samfundsøkonomi. Denne rapport må maksimalt omfatte 30 normalsider pr. gruppe, 10 sider for en individuel studerende. Rapporten vil sammen med pensum være udgangspunkt for den mundtlige prøve i samfundsøkonomi, og afleveres den 13. marts.

Oecon: udarbejdelse af en opgavebesvarelse i erhvervsøkonomi. Denne opgavebesvarelse må maksimalt fylde 8-10 normalsider pr. gruppe, 4 sider for en individuel studerende. Opgavebesvarelsen vil sammen med pensum danne udgangspunkt for den mundtlige prøve i grundlæggende erhvervsøkonomi for oecon-studerende.

De informationer, der er præsenteret i det ovenstående, vil blive uddybet i de introduktionsaktiviteter, der vil foregå fredag den 1. februar. Både den samfundsøkonomiske og den erhvervsøkonomiske del af semesteret vil også efterfølgende blive behandlet mere i detaljer.

Den fælles semesterintroduktion for HA og oecon er: fredag den 1. Februar kl. 10.00-11.40, Auditorium B (Betil Ohlinsvej).

Birgitte Gregersen/Michael Dahl
Koordinatorer oecon

Jørgen Gulddahl Rasmussen
Koordinator HA

Samfundsøkonomi - Makroøkonomi og økonomisk politik (10 ECTS)

Undervisere:

Michael Dahl, md@business.aau.dk

Björn Johnson, bj@business.aau.dk

Gert Villumsen, gv@business.aau.dk

Omfang: 15 lektioner + 1 øvelsesgang i datasøgning

Kompetenceprofil:

Formålet er, at de studerende tilegner sig en grundlæggende introduktion til makroøkonomisk teori samt en forståelse af de generelle økonomiske politikkers virkefelter med udgangspunkt i dansk og international økonomi.

Kompetencemål:

De studerende forventes at kunne fremstille og redegøre for makroøkonomiske modeller og deres sammenhæng. De skal demonstrere, at de kan anvende modellerne til at analysere konkrete makroøkonomiske problemstillinger, for dermed at forbinde modeller med virkeligheden. Endvidere skal de studerende vise et fornødent kendskab til de relevante statistiske kilder, herunder færdigheder i at finde og behandle økonomiske data og statistik.

Eksamen HA

Mundtlig, intern eksamen med karakter. Der afsættes ca. 30 min. pr. studerende, hvoraf den ene halvdel omhandler spørgsmål med udgangspunkt i miniprojektets tema og den anden halvdel spørgsmål til det resterende pensum. Der afsættes ikke tid til forberedelse i forbindelse med selve eksamen, men eksamensspørgsmål til pensumdelene udleveres en uge før eksamen. Hver studerende trækker et spørgsmål ud fra denne liste. Eksamen vægter 10 ECTS og bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Eksamen Oecon

Mundtlig, ekstern eksamen med karakter. Der afsættes ca. 20 min. pr. studerende. Der afsættes ikke tid til forberedelse i forbindelse med selve eksamen, men eksamensspørgsmål til pensum udleveres en uge før eksamen. Hver studerende trækker et spørgsmål ud fra denne liste. Eksamen vægter 10 ECTS og bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Læringsmål:

Det forventes, at den enkelte studerende kan:

- Præsentere og redegøre for makroøkonomiske modeller for indkomstdannelse i både en åben og en lukket økonomi.
- Præsentere og redegøre for makroøkonomiske modeller for inflation, arbejdsmarked og arbejdsløshed.
- Ved hjælp af makroøkonomiske modeller analysere og vurdere konsekvenserne af finans- og pengepolitiske indgreb i såvel en åben som en lukket økonomi.
- Forholde faktiske økonomiske indgreb med makroøkonomiske modeller og drage de relevante konklusioner på effekterne af indgrebene.
- Finde, præsentere, behandle og fortolke makroøkonomisk statistik.
- Reflektere kritisk over centrale makroøkonomiske modeller.

Målopfyldelse/evalueringskriterier:

Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der i forhold til ovenstående kompetence- og læringsmål demonstrerer en udtømmende opfyldelse af kursets målsætninger, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Undervisnings – og læringsformer:

Kurset består af en forelæsningsrække i makroøkonomi, der bygger på en central lærebog med supplerende tekster. Forelæsningsnoter findes på studiets hjemmeside forud for hver forelæsning. Der afholdes derudover et praktisk kursus i relevante statistiske kilder, hvor de studerende introduceres til at finde og behandle økonomiske data. Centralt i læringsforløbet (for HA) indgår et miniprojekt udarbejdet i grupper med udgangspunkt i en konkret økonomisk problemstilling, empirisk såvel som teoretisk.

Samfundsøkonomisk miniprojekt (HA)

Det samfundsøkonomiske miniprojekt afleveres i tre eksemplarer den 13. marts kl. 12.00 til storgruppesekretæren. Rapporten må maksimalt have et omfang på 30 normalsider á 2400 enheder eller 350 ord, heri er inkluderet et executive summary på én side, litteraturliste og eventuelle bilag (for individuelle studerende maksimalt 10 sider). Et executive summary omfatter en kort redegørelse for projektets problemstilling, opbygning og dets centrale konklusioner.

Litteratur

- Blanchard, O. (2006), *Macroeconomics*, 4th edition, Prentice Hall/Pearson (BL). Kapitel 3-8, 10, 13, 16, 18-21 og 27.
- Andersen, T., Linderøth, H., Smith, V. og Westergaard-Nielsen, N. (2005), *Beskrivende dansk økonomi*, Bogforlaget HandelsVidenskab (BDØ). Kapitel 7 + som vigtigt opslagsværk til projekterne. (brugt på 1. semester)
- Danmarks Nationalbank (2003), *Pengepolitik i Danmark*. Kapitel 1 og 3-4 (PP-DK). Findes på www.nationalbanken.dk.
- Bart Verspagen (2004), "Innovation and Economic Growth", Kapitel 18 fra Fagerberg et al. (eds.) (2004), *The Oxford Handbook of Innovation*, Oxford University Press. Vil findes til selvkopiering hos sekretæren.

Anbefalet hjælpemiddel

Hans Bjerring "Kursus i Makroøkonomi". En DVD skræddersyet til indlæring af Blanchard's *Macroeconomics*. Købes på www.didacon.com.

Lektionsoversigt

Lektion 1:

Varemarkedet og pengemarkedet: 45-graders diagrammet og renteteorin - v/MD
Litteratur: BL 3-4.

Lektion 2:

Ligevægt på vare- og pengemarkedet - v/MD
Litteratur: BL 5

Lektion 3:

Arbejdsmarkedet - v/MD
Litteratur: BL 6

Lektion 4:

Aggregeret udbud og efterspørgsel: AS-AD modellen - v/MD
Litteratur: BL 7

Lektion 5:

Vækst, teknologi og arbejdsløshed - v/MD
Litteratur: BL 10+13

Lektion 6:

Inflationsteori og Phillipskurven - v/MD
Litteratur: BL 8

Lektion 7:

Innovation og vækst - v/BJ
Litteratur: Verspagen

Lektion 8:

Forbrugs- og investeringsadfærd - v/BJ
Litteratur: BL 16.

Lektion 9:

Varemarkedet i åbne økonomier - v/BJ
Litteratur: BL 18-19 + BDØ 7

Lektion 10:

Økonomisk politik i åbne økonomier vha. IS-LM modellen - v/BJ
Litteratur: BL 20.

Lektion 11:

Valutakursregimer: Historisk tilbageblik over valutakurssystemet - v/BJ
Litteratur: BL 21

Lektion 12:

Dansk pengepolitik og repetition af modeller (Eksamenseksempler) - v/MD
Litteratur: PP-DK 1 + 3 + 4

Lektion 13:

Udfordringer i den økonomiske politik - v/BJ

Litteratur: Læs BL 3-5 igen

Lektion 14:

Udfordringer i den globale udvikling: U-lande og I-lande - v/BJ

Litteratur: Ingen litteratur

Lektion 15:

Opsummering - Makroøkonomiens genstandsområde og historie - v/BJ

Litteratur: BL 27

Demonstration og øvelsesopgaver i datasøgning

Underviser:

Gert Villumsen - gv@business.aau.dk

Omfang: 1 øvelsesgang á 2 timer

Indhold:

Datasøgning til projektarbejdet

Anvendelse af:

- Danmarks Statistiks Statistikdatabank
- ADAM's Databank
- OECD's databanker
- Datastream.
- AUB's datasøgningsmuligheder.

Undervisningen foregår i 8 hold af 20-25 studerende i Fibigerstræde 4 lokale 7-15 (edb-lokale)

Grundlæggende Erhvervsøkonomi

Modulet ”grundlæggende erhvervsøkonomi” har forskellig vægt og evalueres forskelligt for HA- og oecon-studerende, jvf. nedenfor.

Særligt for HA-studerende:

Kompetencemål

Bacheloren kan demonstrere indsigt i nyere teoridannelser inden for virksomhedsteori, markedsstruktur, virksomhedsadfærd, industriel organisation og innovation. Teoridannelserne giver bacheloren grundlæggende erhvervsøkonomiske færdigheder, som skal danne basis for senere semestres arbejde med regnskabsmæssige, investerings- og finansieringsmæssige, afsætningsøkonomiske, organisatoriske og strategiske problemstillinger, herunder at kunne demonstrere viden, forståelse, analyse- og anvendelsesevne på området. Endvidere er det et mål, at den studerende får:

- færdigheder i at gennemføre et projektarbejde inden for modulets tema,
- færdigheder i at reflektere over hensigtsmæssige organiseringer af projektarbejdet med henblik på at styrke egen læring og læreprocesser i relation hertil,
- færdigheder i videnskabsteoretisk refleksion.

Undervisningen til opnåelse af disse kompetencemål er opdelt i en kursusdel og et projektforsløb. Kursusdelen omfatter:

- grundlæggende erhvervsøkonomi (introduktion til erhvervsøkonomi, driftsøkonomi, mikroøkonomi, innovation og strategi)
- videnskabsteori

Læringsmål for kursusdelen

Efter afslutningen af kursusdelen skal den studerende kunne:

- Beskrive og forklare centrale begreber inden for erhvervsøkonomien herunder driftsøkonomi, mikroøkonomi, videnskabsteori, innovation og strategi
- Give eksempler på anvendelsesmåder og –områder for disse centrale begreber og diskutere eksempler på begrænsninger i anvendelsen af disse begreber

Læringsmål for projektforsløbet

Projektforsløbet består af et projektarbejde i erhvervsøkonomi udarbejdet i gruppe og resulterende i en skriftlig rapport. Efter afslutning af det erhvervsøkonomiske projektforsløb skal den studerende kunne gennemføre et projektarbejde – herunder:

- udarbejde en erhvervsøkonomisk problemformulering – dvs. dokumentere, begrunde og afgrænse en problemstilling
- vurdere og anvende erhvervsøkonomisk litteratur og andre skriftlige erhvervsøkonomiske kilder af relevans for problemstillingen
- foretage et systematisk metodisk valg, dvs. argumentere for valg af teori-er/analysemetoder/kildemateriale af relevans for problemstillingen
- gennemføre en analyse af problemstillingen, herunder fortolke og anvende de valgte teori-er/analysemetoder/kilder
- inddrage videnskabsteoretiske overvejelser i projektarbejdet

- redegøre for og diskutere hensigtsmæssige organiseringer af projektarbejdet og egen læring og læreprocesser i relation hertil
- formidle resultatet af projektarbejdet i et klart og korrekt sprog, der samtidig overholder videnskabelige konventioner med hensyn til dokumentation i tekst (inklusiv grafer og tabeller), litteraturliste og noteapparat.

Eksamen:

For HA-studerende evalueres kursUSDelen i grundlæggende erhvervsøkonomi, kurset i videnskabs-teori og semesterprojektet i erhvervsøkonomi ved én samlet ekstern prøve. Prøven vægter 20 ECTS og bedømmes efter 7-trinsskalaen. Der afsættes 35 min. pr. studerende, hvoraf den første halvdel omhandler spørgsmål med udgangspunkt i projektet og den anden halvdel spørgsmål med udgangs-punkt i pensum for kursUSDelen.

Målopfyldelse/evalueringskriterier:

For karakteren 12:

Gives for den fremragende præstation, der i forhold til ovenstående kompetence- og læringsmål demonstrerer en udtømmende opfyldelse af modulets målsætninger, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Særligt for oecon-studerende

Kompetencemål:

Bacheloren kan demonstrere indsigt i nyere teoridannelser inden for virksomhedsteori, markedsstruktur, virksomhedsadfærd, industriel organisation og innovation. Teoridannelserne giver bache-lore grundlæggende erhvervsøkonomiske færdigheder, som skal danne basis for senere semestres arbejde med mikroøkonomiske og erhvervsøkonomiske problemstillinger, herunder at kunne de-monstrere viden, forståelse, analyse- og anvendelsesevne på området.

Læringsmål

Efter afslutningen af denne undervisning skal den studerende kunne:

- Beskrive og forklare centrale begreber inden for erhvervsøkonomien herunder driftsøkonomi, mikroøkonomi, innovation og strategi
- Give eksempler på anvendelsesmåder og -områder for disse centrale begreber og diskutere eksempler på begrænsninger i anvendelsen af disse begreber

Eksamen

For oecon-studerende evalueres kurset i grundlæggende erhvervsøkonomi ved en intern mundtlig prøve med udgangspunkt i en skriftlig opgavebesvarelse. Eksamen vægter 10 ECTS og bedømmes efter 7-trinsskalaen. Der afsættes ca. 20 min. pr. studerende.

Målopfyldelse/evalueringskriterier:

For karakteren 12:

Gives for den fremragende præstation, der i forhold til ovenstående kompetence- og læringsmål demonstrerer en udtømmende opfyldelse af kursets målsætninger, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Erhvervsøkonomisk opgave (oecon)

Den erhvervsøkonomiske opgavebesvarelse skal relatere sig til kurserne i drifts-/mikroøkonomi, innovation og strategi. I tilknytning til kurset vil der blive givet forskellige eksempler på (idéer til emnevalg). Det endelige emnevalg godkendes af kursusholder.

Opgavebesvarelsen skal have et omfang på 8-10 normalsider pr. gruppe, 4 sider for en individuel studerende. Opgavebesvarelsen vil sammen med pensum danne udgangspunkt for den mundtlige prøve i grundlæggende erhvervsøkonomi for oecon-studerende. Opgavebesvarelsen afleveres i tre eksemplarer den 30. april kl. 12.00 til storgruppeseekretæren.

Fælles kursusdel

Den fælles kursusdel for Grundlæggende Erhvervsøkonomi (10 ECTS) består af følgende forelæsningsrækker:

1. Introduktion til Erhvervsøkonomi, 2 lektioner
2. Driftsøkonomi – Mikroøkonomi, 12 lektioner
3. Innovation, 4 lektioner
4. Strategi, 4 lektioner

De enkelte forelæsningsrækker beskrives efterfølgende hver for sig.

Introduktion til erhvervsøkonomi

Undervisere:

Jørgen Gulddahl Rasmussen, jgr@business.aau.dk og
Mette Vinther Larsen, mvl@business.aau.dk

Omfang: 2 forelæsninger a 2 timer

Formål

At give en introduktion til erhvervsøkonomien med særlig vægt på problemorienterede projektføl- løb og på samspil mellem driftsøkonomi, innovation og strategi. På den måde vil introduktionen sætte fokus på driftsøkonomi som redskab til at håndtere knappe ressourcer mest hensigtsmæssigt, innovation som redskab til at finde nye, konkurrencedygtige løsninger for virksomheden og strategi som redskab til at sikre virksomheden en solid position på markedet og i konkurrencen.

Introduktionen vil endvidere søge at binde disse discipliner sammen i et tværgående tema, som handler om at analysere virksomheden og dens omgivelser i et samlet erhvervsøkonomisk perspek- tiv. Dette perspektiv skal ses som en inspiration til, hvorledes semesterets erhvervsøkonomisk pro- jektarbejde (HA) og opgavebesvarelse (oecon) kan gribes an.

Det faglige stof, som præsenteres i disse to forelæsninger, indgår som en del af pensum i erhvervs- økonomi.

Pensum: Jørgen Gulddahl Rasmussen (2007), *Introduktion til erhvervsøkonomisk analyse*, Frede- riksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Driftsøkonomi/Mikroøkonomi

Underviser:

René Nesgaard Nielsen, rnn@business.aau.dk

Omfang: 12 kursusgange á 2 timer

Formål:

Formålet med kurset i driftsøkonomi/mikroøkonomi er tosidigt. De fire første kursusgange har til formål at introducere den studerende til grundlæggende mikroøkonomi omhandlende efterspørgsel, udbud, markedsformer og markedssvigt. På baggrund af dette mikroøkonomiske fundament vil hovedparten af kurset, de resterende otte kursusgange, introducere den studerende til grundlæggende driftsøkonomiske begreber og problemstillinger, der relaterer sig til virksomhedens produktions- og efterspørgselsforhold samt til virksomhedens aktiviteter i forbindelse med optimering under diverse markedsformer.

Litteratur:

- Lynggaard, Peter (2006). *Driftsøkonomi*, 6. udg., Handelshøjskolens Forlag. (PL).
- Frank, R. H. og B. S. Bernanke (2007). *Principles of Economics*, 3. udg., McGraw-Hill. (FB).

Lektionsoversigt:

Lektion 1:

Introduktion til mikroøkonomi
Litteratur: FB kapitel 1, 2, og 3.

Lektion 2:

Efterspørgsel og udbud under fuldkommen konkurrence
Litteratur: FB kapitel 5 og 6.

Lektion 3:

Handel og effektivitet under fuldkommen konk. og ufuldkommen konkurrence
Litteratur: FB kapitel 7 og 10

Lektion 4:

Eksternaliteter og informationer
Litteratur: FB kapitel 12 og 13

Lektion 5:

Introduktion til driftsøkonomi og lineær programmering
Litteratur: PL kapitel 1-4 (kursorisk) og kapitel 5

Lektion 6:

Produktionsteori og omkostningsteori
Litteratur: PL kapitel 6 og 7

Lektion 7:

Omkostningsteori og omkostningsbegreber

Litteratur: PL kapitel 7 og 8

Lektion 8:

Efterspørgsel

Litteratur: PL kapitel 9 og FB kapitel 4

Lektion 9:

Markedsformer og optimering

Litteratur: PL kapitel 10 og 11

Lektion 10:

Markedsformer og optimering (fortsat)

Litteratur: PL kapitel 11 og 12 samt FB kapitel 11

Lektion 11:

Prispolitik og flervareproduktion

Litteratur: PL kapitel 13 og 14

Lektion 12:

Logistik, priskalkulation og afrunding af kurset

Litteratur: PL Kapitel 15, 16 og 20

Innovation

Underviser:

Lars Gelsing, lg@business.aau.dk

Omfang: 4 gange á 2 timer

Formål

Kurset har til formål at give de studerende kendskab til centrale begreber, modeller og teorier inden for området.

Litteratur:

Smith, Peter (2006), *Exploring Innovation*, McGraw Hill. (PS)

Supplerende litteratur (ikke pensum):

Gertsen, F., P.K. Hansen og H. Boer (red.), *Innovationsledelse*, Center for Industriel Produktion; Aalborg Universitet.

En artikelsamling med bidrag omkring en lang række emner af relevans for innovationsledelse i virksomheder. Kan tages ned fra hjemmesiden: innovation.cip.dk

Resen, L. og Jean, B. (1995), "*Teknologiledelse*", Børsen Bøger.
En dansk let læst udgave med fokus på ledelsesvinklen.

Tidd, J., Bessant, J. and Pavitt, K. (2005), *Managing Innovation*, 3. udg., Wiley.
En grundig gennemgang af ledelsesperspektiver på innovation forstået som hos Peter Smith.

Vej, J. (2004), *Innova' for noget*, Academica.
En kortfattet handlingsorienteret version.

Lektionsoversigt

Lektion 1:

Hvad er innovation?

Litteratur: PS Kap. 1 + 2

Lektion 2:

Innovation og teknologisk udvikling, innovationsteori.

Litteratur: PS Kap. 3 + 4

Lektion 3:

Hvorfra kommer innovation?

Litteratur: PS Kap. 5 + 6

Lektion 4:

Ledelse og innovation?

Litteratur: PS Kap. 8 + 11

Strategi

Undervisere:

Lars Gelsing, lg@business.aau.dk

Jørgen Gulddahl Rasmussen, jgr@business.aau.dk

Omfang: 4 gange á 2 timer

Formål

Kurset har til formål at give den studerende indblik i, hvorledes strategi håndteres i virksomheden, kendskab til en række modeller og teorier til behandling af strategiske problemstillinger og en grundlæggende forståelse af, hvorledes strategi kan analyseres i virksomheder og i relationer mellem virksomheder og deres omgivelser.

Litteratur:

Gelsing, L., Gjerding, A.N., Nielsen T., Rasmussen, J.G. og Vinding, A.L. (2008), *Virksomheders hverdagsstrategier. Introduktion til strategi i små og mellemstore virksomheder*, FIRM gruppen, Forlaget Samfundslitteratur.

Lektionsoversigt

Lektion 1

Strategi som aktivitet i virksomheder, dens rødder og relationer til andre erhvervsøkonomiske discipliner – v/JGR

Litteratur: Gelsing m.fl. Indledning og kapitlerne 1 og 2

Lektion 2

Virksomhedens omgivelser som strategisk analysefelt – v/LG

Litteratur: Gelsing m.fl. Kapitlerne 3 og 4

Lektion 3

Strategisk samarbejde mellem virksomheder –v/LG

Litteratur: Gelsing m.fl. Kapitel 5

Lektion 4

Arbejdet med strategi internt i virksomheden – Human Resources og organisationsudvikling – v/JGR

Litteratur: Gelsing m.fl. Kapitel 6 og 7

Videnskabsteori

Underviser:

Jakob Rathlev, rathlev@socsci.aau.dk

Omfang: 8 gange á 2 timer + øvelser

Videnskabsteorikurset afholdes fælles med de øvrige forløb på 2. semester, men evalueringsbestemmelserne er forskellige for forløbene:

For HA indgår videnskabsteori som del af prøven i modulet ”grundlæggende erhvervsøkonomi”.

For oecon indgår videnskabsteori som del af prøven i det samfundsøkonomiske projekt.

Kursets formål og indhold

Formålet med kurset i videnskabsteori er at introducere til videnskabsteoretiske problemstillinger med det formål at styrke den videnskabsteoretiske og metodiske refleksion og argumentation i projektet.

Der gives en introduktion til samfundsvidenskabernes oprindelse og mål, herunder forholdet til humaniora og naturvidenskab, og der gives en grundlæggende indføring i de videnskabsteoretiske problemstillinger, som er relevante for samfundsvidenskabelige studier – med henblik på refleksion over de teorier, metoder og begreber de studerende anvender i deres projekt. Med reference til centrale videnskabsteoretiske retninger belyses erkendelsesmæssige forudsætninger for og konsekvenser af de valg, der foretages i det problemorienterede projektarbejde.

Kurset består af en forelæsningsrække samt øvelser. I kursets første del introduceres til forskellige videnskabsteoretiske positioner. Herefter præsenteres videnskabsteorien som analyseværktøj i problemfeltet. I kursets anden del fokuseres på sammenhængen mellem videnskabsteori og projektdesign. I tillæg hertil afvikles øvelser særskilt på de respektive projektforsløb – nærmere info herom følger.

Litteratur

Der læses i gennemsnit ca. 50 sider til hver forelæsningsgang, som fordeler sig på to grundbøger samt en række supplerende tekster i kompendium:

Grundbøger:

- Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, Forlaget Samfundslitteratur.
- Buch-Hansen, Hubert og Peter Nielsen (2005): *Kritisk realisme*, Roskilde Universitetsforlag.

Artikler i Kompendium til videnskabsteori:

- Carsten A. Koch: ”Kritisk rationalisme” i Fuglsang, Lars og Poul Bitsch Olsen: *Videnskabsteori i samfundsvidenskabernes*, Roskilde Universitetsforlag, 2004, side 79-111 (33 sider).
- Gilje, Nils og Harald Grimen (2002): *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, Hans Reitzels Forlag, kap 7, side 164-199 (36 sider).
- Wenneberg, Søren Barlebo (2000): *Socialkonstruktivisme. Positioner, problemer og perspektiver*, Kapitel 4 og 15, side 55-67 og 188-197 (23 sider).

- Heine Andersen: ”Samfundsteori, moral og de civile samfund” i Andersen, Heine og Lars Bo Kaspersen: *Klassisk og moderne Samfundsteori* (2005), Hans Reitzels Forlag, 2. udgave, side 479-496 (18 sider).
- Heine Andersen: ”Kritisk teori”, i Heine Andersen (red.) (2002): *Videnskabsteori og metodelære. Introduktion* (4. udg.) Samfundslitteratur, side 183-204 (22 sider).

Kapitel samt kort uddrag fra:

- Bryman, Alan: *Social Research Methods* (2004), Oxford University Press, kapitel 1 (side 3-25) (22 sider) + side 70-75 og 272-278 (11 sider). (Vil findes til selvkopiering hos sekretæren).

Lektionsoversigt

Del 1: Introduktion til kurset i videnskabsteori

v/*Jakob Rathlev*

Den første forelæsning giver en introduktion til videnskabsteori. Hvad er videnskabsteori, og hvilke spørgsmål om fx sandhed, viden, ontologi og epistemologi vil kursusforløbet beskæftige sig med? Forelæsningen vil endvidere med et eksempel diskutere, hvorfor man som studerende på en samfundsvidenskabelig uddannelse kan have god brug for at forholde sig til videnskabsteori.

Litteratur:

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitel 1-4, side 13-65 (52 sider)

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 2: Erkendelse og sandhed I

v/*Jakob Rathlev*

Forelæsning 2 vil sammen med forelæsning 3 præsentere forskellige videnskabsteoretiske positioner, der alle diskuterer forholdet mellem vores erkendelse og den verden, vi erkender. Diskussionen angår dels det ontologiske spørgsmål om verdens eksistens, og dels det epistemologiske spørgsmål om, hvilken status og gyldighed vi kan tillægge vores viden om verden. I denne forelæsning vil vi diskutere de logiske positivister, Poppers kritiske rationalisme og Kuhns mere videnskabshistoriske bud på, hvilken erkendelse og sandhed videnskaberne kan ”producere” og hvorfor.

Litteratur:

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitlerne 5-7, side 67-105 (28 sider) (disse tre kapitler dækker også del 3)

§ Carsten A. Koch: ”Kritisk rationalisme” i Fuglsang, Lars og Poul Bitsch Olsen: *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne*, Roskilde Universitetsforlag, 2004, side 79-111 (33 sider) (optrykt i kompendium)

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 3: Erkendelse og sandhed II

v/ *Jakob Rathlev*

I forelæsning 3 ser vi videre på spørgsmålet om erkendelse og sandhed, men fra en anden vinkel. Vi diskuterer dels Bhaskars realistiske position, der lægger vægt på betydningen af eksistensen af en uafhængig verden, og vi ser på hvordan en sådan realistisk position kommer til udtryk inden for samfundsvidenskaberne i fx marxismen.

Litteratur:

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitel 5-7, siden 67-105 (28 sider) (allerede læst i del 2)

§ Buch-Hansen, Hubert og Peter Nielsen (2005): *Kritisk realisme*, Samfundslitteratur, Roskilde Universitetsforlag, kapitel 1, 2 og 3 (44 sider)

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 4: Samfundsvidenskabernes særlige status

v/ *Jakob Rathlev*

I forelæsning 4 og 5 vil vi rette blikket mod forskellige positioner, der tager afstand fra det sandhedsbegreb og den diskussion, der blev præsenteret i forelæsning 2 og 3. Udgangspunktet for såvel fænomenologien som hermeneutikken, som diskuteres i forelæsning 4, er, at samfundsvidenskaberne og humaniora har en anden genstand (samfundet, mennesket, ånd) end naturvidenskaberne, og derfor må vi formulere et andet begreb om sandhed og erkendelse.

Litteratur:

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitel 9, side 119-131 (12 sider)

§ Gilje, Nils og Harald Grimen (2002): *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*, Hans Reitzels Forlag, kap 7, side 164-199 (36 sider), (Otrykt i kompendium)

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 5: Postmoderne vidensbegreber

v/ *Jakob Rathlev*

I denne forelæsning ser vi på den postmoderne eller poststrukturalistiske kritik af forestillingen om erkendelse som hhv. sandhed eller fortolkning. Videre ser vi på, hvilke alternative vidensbegreber og analysestrategier, der så tilbydes.

Litteratur:

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitel 10, side 133-142 (9 sider)

§ Wenneberg, Søren Barlebo (2000): *Socialkonstruktivisme. Positioner, problemer og perspektiver*, Kapitel 4 og 15, side 55-67 og 188-197 (23 sider) (Otrykt i kompendium)

§ Buch-Hansen, Hubert og Peter Nielsen (2005): *Kritisk realisme*, Samfundslitteratur, Roskilde Universitetsforlag, kapitel 5 (19 sider)

Overheads/Plancher - De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 6: Videnskabsteori og arbejdet med problemfeltet

v/ *Jakob Rathlev*

I denne forelæsning vil vi opsummere de forskellige positioner, som indtil nu er blevet gennemgået. Hvilke videnskabsteoretiske problemstillinger går på tværs, og hvad er det egentlig, de diskuterer? Hvordan kan man bruge det 'videnskabsteoretiske landskab' til at analysere den teori og empiri, man arbejder med i et projekt?

Litteratur:

Ingen

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 7: Værdier, politik og videnskab

v/ *Jakob Rathlev*

Et særligt og tværgående spørgsmål inden for videnskabsteorien, som især har relevans for samfundsvidenskaberne, er spørgsmålet om forholdet mellem værdier, politik og videnskab. Hvilken status kan videnskaben tillægges. Er den neutral og værdifri, eller bygger den altid på bestemte værdier, der derfor må gøres tydelige? Vi ser på den værdirelativistiske opfattelse af videnskabernes 'neutralitet' og på kritisk teori, der opstiller en frigørende erkendelsesinteresse som grundlaget for samfundsvidenskaberne.

Litteratur:

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitel 11-12, side 143-164 (21 sider)

§ Heine Andersen: "Samfundsteori, moral og de civile samfund" i Andersen, Heine og Lars Bo Kaspersen: *Klassisk og moderne Samfundsteori* (2005), Hans Reitzels Forlag, 2. udgave, side 479-496 (18 sider) (Oprtrykt i kompendium)

§ Heine Andersen: "Kritisk teori", i Heine Andersen (red.) (2002): *Videnskabsteori og metodelære. Introduktion* (4. udg.) *Samfundslitteratur*, side 183-204 (22 sider) (Oprtrykt i kompendium)

§ Buch-Hansen, Hubert og Peter Nielsen (2005): *Kritisk realisme*, *Samfundslitteratur*, Roskilde Universitetsforlag, kapitel 4 (15 sider)

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Del 8: Videnskabsteori, projektdesign & metode

v/ *Jakob Rathlev*

I denne første forelæsning om sammenhængen mellem videnskabsteorien og projektdesignet ser vi på, hvordan videnskabsteoretiske problemstillinger kan have betydning i projektarbejdet. Især ser vi på sammenhængen mellem projektets genstand, ontologiske antagelser og gyldighedsfordring på den ene side og projektets opbygning, design og metodevalg på den anden side. Endvidere vil vi i denne forelæsning diskutere eksempler på design inden for forskellige forståelsesrammer.

Litteratur

§ Langergaard, Luise Li, Søren Barlebo Rasmussen & Asger Sørensen (2006), *Viden, videnskab og virkelighed*, kapitel 13, side 165-177 (12 sider)

§ Bryman, Alan: Social Research Methods (2004), Oxford University Press, kapitel 1 (side 3-25) (22 sider) + side 70-75 og 272-278 (11 sider). (NB: Bogen er anvendt i ”Sociologisk metode” i februar).

Overheads/Plancher

De anvendte overheads vil være tilgængelige efter forelæsningen.

Semesterprojekt i samfundsøkonomi (oecon)

Kompetencemål og kompetenceprofil

Formålet med semesterprojektet er at give den studerende mulighed for at analysere en afgrænset samfundsøkonomisk problemstilling efter eget valg. Endvidere er det et mål, at den studerende får:

- færdigheder i at gennemføre et projektarbejde inden for modulets tema,
- færdigheder i at reflektere over hensigtsmæssige organiseringer af projektarbejdet med henblik på at styrke egen læring og læreprocesser i relation hertil,
- færdigheder i videnskabsteoretisk refleksion.

Læringsmål for projektførelsen

Projektførelsen består af et projektarbejde i samfundsøkonomi udarbejdet i gruppe og resulterende i en skriftlig rapport. Efter afslutning af det samfundsøkonomiske projektførelse skal den studerende kunne gennemføre et projektarbejde – herunder:

- udarbejde en samfundsøkonomisk problemformulering – dvs. dokumentere, begrunde og afgrænse en problemstilling
- vurdere og anvende samfundsøkonomisk litteratur og andre skriftlige samfundsøkonomiske kilder af relevans for problemstillingen
- foretage et systematisk metodisk valg, dvs. argumentere for valg af teori-er/analysemetoder/kildemateriale af relevans for problemstillingen
- gennemføre en analyse af problemstillingen, herunder fortolke og anvende de valgte teori-er/analysemetoder/kilder
- inddrage videnskabsteoretiske overvejelser i projektarbejdet
- redegøre for og diskutere hensigtsmæssige organiseringer af projektarbejdet og egen læring og læreprocesser i relation hertil
- formidle resultatet af projektarbejdet i et klart og korrekt sprog, der samtidig overholder videnskabelige konventioner med hensyn til dokumentation i tekst (inklusive grafer og tabeller), litteraturliste og noteapparat.

Målopfyldelse/evalueringskriterier:

Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der i forhold til ovenstående kompetence- og læringsmål demonstrerer en udtømmende opfyldelse af modulets målsætninger, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Eksamen

Mundtlig ekstern prøve med udgangspunkt i projektrapporten. Eksamen omfatter en evaluering af det teoretiske og metodiske stof, der er direkte anvendt i semesterrapporten samt kurset i videnskabsteori. Prøven, der er placeret i slutningen af semestret, har en eksamensvægt på 10 ECTS og bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Projektomfang

Rapporten må højst fylde 80 normalsider á 2400 enheder eller 350 ord - inkl. litteraturliste og evt. bilag. (For individuelle studerende max. 25 sider). Rapporten afleveres i ét eksemplar den 2. juni kl. 9.00 til storgruppeseekretæren.

Semesterprojekt i erhvervsøkonomi (HA)

Læringsmål for projektforløbet

Projektforløbet består af et projektarbejde i erhvervsøkonomi udarbejdet i gruppe og resulterende i en skriftlig rapport. Efter afslutning af det erhvervsøkonomiske projektforløb skal den studerende kunne gennemføre et projektarbejde – herunder:

- udarbejde en erhvervsøkonomisk problemformulering – dvs. dokumentere, begrunde og afgrænse en problemstilling
- vurdere og anvende erhvervsøkonomisk litteratur og andre skriftlige erhvervsøkonomiske kilder af relevans for problemstillingen
- foretage et systematisk metodisk valg, dvs. argumentere for valg af teorier/analysemetoder/kildemateriale af relevans for problemstillingen
- gennemføre en analyse af problemstillingen, herunder fortolke og anvende de valgte teorier/analysemetoder/kilder
- inddrage videnskabsteoretiske overvejelser i projektarbejdet
- redegøre for og diskutere hensigtsmæssige organiseringer af projektarbejdet og egen læring og læreprocesser i relation hertil
- formidle resultatet af projektarbejdet i et klart og korrekt sprog, der samtidig overholder videnskabelige konventioner med hensyn til dokumentation i tekst (inklusiv grafer og tabeller), litteraturliste og noteapparat.

Eksamen

Projektet indgår i den samlede prøve i grundlæggende erhvervsøkonomi.

Projektomfang

Rapporten må højst fylde 80 normalsider á 2400 enheder eller 350 ord - inkl. litteraturliste og evt. bilag. (For individuelle studerende max. 25 sider). Rapporten afleveres i ét eksemplar den 2. juni kl. 9.00 til storgruppeseekretæren.

AUB-Kursus 2: Søg dybt! – Støtte til den faglige videnstilegnelse

Kurset bygger videre på det kursus i litteratursøgning, der blev afviklet i efterårssemestret. Du vil blive introduceret til de vigtigste databaser relevante for dit forløbs tema ligesom andre elektroniske muligheder på AUB vil blive præsenteret. Målet er at øge din bevidsthed om de muligheder for faglig videnstilegnelse, som AUB rummer.

Kurset afvikles i april. Nærmere plan følger.